

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: **Ing. arch. P. H.**
bytem X
zastoupen Mgr. Ditou Křápkovou, advokátkou
sídlem Lipová 727/5, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo kultury**
sídlem Maltézské náměstí 471/1, Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 22. 11. 2013,
č. j. MK 54106/2013 OLP,

takto:

- I. V řízení se pokračuje.
- II. Žaloba se odmítá.
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Městského soudu v Praze k rukám Mgr. Dity Křápkové, advokátky.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí ministra kultury, jímž byl zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2013, č. j. MK 14119/2013 PI, kterým bylo v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění do 31. 12. 2017 (dále jen „**správní řád**“) zrušeno závazné stanovisko Magistrátu hlavního města Prahy, odboru památkové péče ze dne 29. 6. 2012, č. j. S-MHMP 560473/2012. Jednalo se o souhlasné závazné stanovisko orgánu státní památkové péče ke stavbě terasy ve střešní rovině nemovitosti č. p. X, k. ú. X, jejímž vlastníkem je žalobce.
2. Městský soud nejprve žalobu odmítl usnesením ze dne 13. 2. 2014, č. j. 10 A 17/2014 - 35. Konstatoval, že závazné stanovisko není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., a tedy takovým rozhodnutím není ani rozhodnutí o zrušení závazného stanoviska v přezkumném řízení. Tímto rozhodnutím totiž nedochází k přímému zásahu do právní sféry žalobce;

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

k tomu by došlo až v hlavním řízení, případně povolením jeho obnovy, k němuž je zrušení závazného stanoviska důvodem dle § 149 odst. 6 správního řádu. Až proti rozhodnutí v hlavním řízení či o povolení jeho obnovy by byla přípustná žaloba.

3. Uvedené usnesení městského soudu zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 23. 5. 2014, č. j. 4 As 42/2014 - 69 (dále jen „**první kasační rozsudek**“). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ačkoliv závazné stanovisko samo o sobě není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., rozhodnutí, jímž bylo závazné stanovisko v přezkumném řízení zrušeno, takovým rozhodnutím je a lze ho napadnout samostatnou žalobou.
4. V průběhu pokračujícího řízení o žalobě městský soud zjistil, že Ústavní soud v nález ze dne 14. 3. 2016, sp. zn. I. ÚS 2866/15, bodu 32, první kasační rozsudek Nejvyššího správního soudu vydaný v nyní projednávané věci označil za „*zjevné vybočení z rozhodovací činnosti [Nejvyššího správního] soudu*“, a potvrdil proto závěr rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 As 97/2014 - 127, dle něž proti rozhodnutí, jímž se v přezkumném řízení ruší závazné stanovisko, samostatnou žalobou brojít nelze.
5. Městský soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že závaznost prvního kasačního rozsudku Nejvyššího správního soudu byla nálezem Ústavního soudu, který jej označil za judikatorní excés, prolomena, a usnesením ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 A 17/2014 - 97, žalobu opětovně odmítl. Přitom městský soud vyšel ze závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 - 56, č. 1723/2008 Sb. NSS, (dále jen „**usnesení č. 1723/2008 Sb. NSS**“) z něhož vyplývá, že závaznost rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v téže věci je prolomena v případě změny judikatury na úrovni, kterou je povinen respektovat krajský soud i každý senát Nejvyššího správního soudu, tedy mimo jiné v důsledku rozhodnutí Ústavního soudu.
6. Proti druhému usnesení o odmítnutí žaloby žalobce opět brojil kasační stížností. Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu i nadále trval na svém názoru, že proti rozhodnutí o zrušení závazného stanoviska v přezkumném řízení má být přípustná samostatná žaloba, a proto věc předložil rozšířenému senátu. Rozšířený senát však věc usnesením ze dne 22. 10. 2019, č. j. 4 As 3/2018 - 50, č. 4015/2020 Sb. NSS, (dále jen „**usnesení č. 4015/2020 Sb. NSS**“) čtvrtému senátu vrátil, neboť dospěl k závěru, že není založena jeho pravomoc rozhodnout o předložené právní otázce podle § 17 odst. 1 s. ř. s. Dle bodů 35 až 40 usnesení rozšířeného senátu by k překonání kasační závaznosti prvního kasačního rozsudku čtvrtého senátu v nyní projednávané věci nálezem Ústavního soudu mohlo dojít jen tehdy, pokud by Ústavní soud názor čtvrtého senátu o přípustnosti žaloby považoval za protiústavní. K tomu ovšem nedošlo, protože Ústavní soud pouze poukázal na argumentační deficity prvního kasačního rozsudku, avšak jeho závěry za protiústavní neoznačil. Za této situace by tedy k prolomení závaznosti prvního kasačního rozsudku mohlo dojít jen, pokud by jeho závěry byly popřeny rozhodnutím rozšířeného senátu samotného, k čemuž však zatím nedošlo. Pro nyní projednávanou věc je tedy dle rozšířeného senátu i nadále bez dalšího závazný první kasační rozsudek, a proto v nyní projednávané věci ani nebyl prostor pro řešení judikatorního rozporu mezi čtvrtým a desátým senátem Nejvyššího správního soudu.
7. Následně čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu rozsudkem ze dne 22. 11. 2019, č. j. 4 As 3/2018 - 58, (dále jen „**druhý kasační rozsudek**“) druhé odmítací usnesení zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, a to s odkazem na výše shrnuté závěry rozšířeného senátu.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

8. Druhý senát Nejvyššího správního soudu poté usnesením ze dne 20. 11. 2019, č. j. 2 As 8/2018 - 63, předložil rozšířenému senátu k rozhodnutí podle § 17 odst. 1 s. ř. s. otázku, zda lze proti rozhodnutí rušícímu v přezkumném řízení závazné stanovisko podat žalobu proti rozhodnutí podle § 65 s. ř. s., případně zda lze proti takovému rozhodnutí brojit žalobou proti nezákonnému zásahu správního orgánu podle § 82 s. ř. s. Městský soud usnesením ze dne 7. 1. 2020, č. j. 10 A 17/2014 - 117, řízení přerušil až do rozhodnutí rozšířeného senátu v posledně uvedené věci, neboť v usnesení č. 4015/2020 Sb. NSS rozšířený senát indikoval, že pokud by *v jiné věci* zaujal právní názor odlišný od prvního kasačního rozsudku, došlo by tím k překonání jeho závaznosti podle § 110 odst. 4 s. ř. s. pro toto řízení.
9. Vzhledem k tomu, že rozšířený senát o sporné otázce rozhodl rozsudkem ze dne 15. 12. 2020, č. j. 2 As 8/2018 - 76, městský soud prvním výrokem tohoto usnesení v souladu s 48 odst. 6 s. ř. s. vyslovil, že se v řízení pokračuje.
10. Druhým výrokem soud žalobu v návaznosti na závěry rozšířeného senátu odmítl pro nepřipustnost.
11. Jak bylo shrnuto výše, městský soud byl prvním kasačním rozsudkem v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. zavázán právním názorem, že napadený akt ministra kultury představuje rozhodnutí dle § 65 odst. 1 s. ř. s., proti němuž je přípustná žaloba. Z usnesení rozšířeného senátu č. j. 4 As 3/2018 - 50 vyplynulo, že tento závazný právní názor nebyl překonán nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2866/15, a v návaznosti na to byl městský soud druhým kasačním rozsudkem opět zavázán právním názorem, dle něž je žaloba přípustná.
12. Rozšířený senát NSS ovšem v bodu 31 usnesení č. j. 4 As 3/2018 - 50 výslovně uvedl, že pokud by byl *v jiné věci rozšířeným senátem* vysloven právní názor rozporný s prvním a druhým kasačním rozsudkem, došlo by k překonání jejich závaznosti pro městský soud: „Rozsudek *v jiné právní věci*, byť řešící tu samou rozhodnou právní otázku, nemůže prolomit závaznost právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem v téže věci v jeho dřívějším rozhodnutí. Jedinou výjimkou by bylo, kdyby takovým jiným senátem Nejvyššího správního soudu byl rozšířený senát, což se v nyní projednávané věci nestalo.“ (Zvýraznění doplněno městským soudem.)
13. Právě k takové situaci došlo v okamžiku, kdy rozšířený senát v bodu 65 rozsudku č. j. 2 As 8/2018 - 76 vyslovil následující právní názor: „Úkon, jímž nadřízený orgán v přezkumném řízení podle § 149 odst. 6 spr. ř. zrušil závazné stanovisko dotčeného orgánu, není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., a je proto ze soudního přezkumu vyloučen podle § 70 písm. a) s. ř. s. Žalobu proti takovému úkonu musí soud odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. d) s. ř. s.“ (Ustanovení § 149 odst. 6 správního řádu, na něž odkazuje rozšířený senát, je totožné s ustanovením § 149 odst. 5 správního řádu ve znění do 31. 12. 2017 aplikovaným městským soudem.) Rozšířený senát tedy zaujal opačný závěr, než ten, k němuž dospěl čtvrtý senát NSS v prvním a druhém kasačním rozsudku, a tím došlo k překonání závaznosti těchto rozsudků pro městský soud ve smyslu závěrů usnesení rozšířeného senátu č. 1723/2008 Sb. NSS a č. 4015/2020 Sb. NSS.
14. Pro úplnost městský soud podotýká, že v nyní projednávané věci se nejednalo o situaci, kdy by žalobce v době podání žaloby mohl být na základě tehdy existující judikatury v dobré víře, že podává žalobu přípustnou. Prvním a jediným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu, v němž byla dovozena přípustnost žaloby proti rozhodnutí vydanému

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

podle § 149 odst. 5 správního řádu, byl právě první kasační rozsudek, který pochopitelně v době podání žaloby nemohl v žalobci vyvolávat žádné legitimní očekávání, protože ještě nebyl vydán. Jakkoliv městský soud rozumí tomu, že pro žalobce může být dvojitá judikatorní obrát, k němuž v judikatuře Nejvyššího správního soudu došlo v průběhu tohoto řízení, frustrující, závěr o nepřipustnosti žaloby je zcela v souladu se stavem judikatury, který zde byl v době podání žaloby. Nelze tedy uvažovat o tom, že by z důvodu ochrany žalobcova legitimního očekávání na nynější případ nebyly aplikovány závěry rozšířeného senátu vyslovené v rozsudku č. j. 2 As 8/2018 - 76.

15. Dále městský soud upozorňuje, že v případě žalobce nemůže odmítnutím nyní projednávané žaloby ani hypoteticky dojít k odepření přístupu k soudu. V návaznosti na rozhodnutí Ministerstva kultury, jímž bylo zrušeno souhlasné závazné stanovisko na úseku památkové péče, (vedle dalších důvodů) totiž Úřad městské části Praha 5 rozhodnutím ze dne 23. 4. 2014, sp. zn. OSI.M.Str. 623-51556/2023-Je-UII, zastavil řízení o dodatečném povolení žalobcovy stavby. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 9. 2. 2015, č. j. MHMP 149513/2015, proti němuž žalobce brojil žalobou, která byla zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2018, č. j. 9 A 83/2015 - 39. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2020, č. j. 7 As 29/2019 - 34. V žalobě projednávané v řízení sp. zn. 9 A 83/2015 žalobce mohl libovolně uplatňovat žalobní body směřující proti rozhodnutí, jímž bylo podle § 149 odst. 5 správního řádu zrušeno souhlasné závazné stanovisko na úseku památkové péče, neboť se jednalo o podkladový akt rozhodnutí o zastavení řízení o dodatečném povolení stavby ve smyslu § 75 odst. 2 věty druhé s. ř. s. V míře, v níž žalobce takové žalobní body uplatnil, se jimi devátý senát městského soudu zabýval (srov. body 41, 43 a 44 rozsudku č. j. 9 A 83/2015 - 39). Lze tedy uzavřít, že žalobci se dostalo patřičné soudní ochrany.
16. Městskému soudu tedy nezbylo, než žalobu opětovně odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. d), § 70 písm. a) a § 65 odst. 1 s. ř. s.
17. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., dle něž žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo, byla-li žaloba odmítnuta.
18. Čtvrtým výrokem byl žalobci v souladu s § 10 odst. 3 větou poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, vrácen zaplacený soudní poplatek. Soud vyzývá právní zástupkyni žalobce, aby obratem sdělila číslo účtu, na které má být poplatek vrácen.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. prosinec 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.